

A legnagyobb szerűbb történet

Írta: Csillagpont

2011. április 14. csütörtök, 16:02

Nem is kell különösebb ismertetőjelben megegyeznünk az interjú előtt – a budapesti, szürke tömegből kiragyo Zalka Csenge Virág, a Tarkabarka Hölg. A magyar mesemondó hölgyet szerte a világban lenyűgözve hallgatják gyerekek és felnőttek egyaránt, aki nemcsak meséket mond angolul és spanyolul, de szívesen is beszél róluk.

„Gyermekkorom óta meséltem mindenkinek” – idézi fel a Tarkabarka Hölg mesemondói pályájának elejét. Mint mondja, mindig is vonzották a történetek, a mítoszok, ezért is hallgatott régészetet, de az egyetemen rájött, hogy a mesékkal nem szaktudósként, hanem előadóművészként szeretne foglalkozni – immáron öt éve mesél hivatásos előadóként szerte a világban. A fiatal hölg öt éve mesélt először egy rendezvényen: a Szépművészeti Múzeum inka kiállítására vitt inka meséket, amelyeket megbűvölten hallgattak az otlévő felnőttek.

Holnenvolt

A mesemondás (a story telling) tíz-húsz éve éli a reneszánszát a világban – olyannyira, hogy Amerikában egyetemi szak foglalkozik a mesemondással, és számos országban vannak mesemondó szövetségek, amelyek szájról szájra adva a híreket és meséiket, különleges módon ölelik át a világot. Csenge angolul és spanyolul is mesél szerte a világban, és idén hazahozta a világ mesemondóit. Az általa szervezett Holnemvolt Fesztiválnak valóban hetedhét országban híre ment: a szerbiai mesemondó szövetség a szingapúritól tudta meg, hogy Perutól Erdélyig számos mesélő látogat a Kárpát-medencébe, a Lágymányosi Ökumenikus Központba március közepén. Arról a hétvégéről még mindig mesélnek a találkozón [Facebook-oldalán](#) azok, akik jártak rajta – ez volt ugyanis az első Magyarországon tartott nemzetközi mesemondó fesztivál, amelynek reménység szerint még lesz folytatása.

A mesék bolondja?

„A mesemondó ugyanolyan előadóművész, mint egy zenész, énekes vagy színész: csak bejön, és az a feladata, hogy varázslatos legyen” – véli Csenge. Mindazonáltal ez egy kemény feladat, erről beszél Zalka Csenge Virág választott mesemondó neve is – ugyanis a Tarkabarka Hölgy a királyi udvarok női udvari bolondja, akinek igen sok mindenhez kellett értenie, hogy elnyerje főúri hallgatói kegyeit. „Összetett szakma volt ez: nagyon találékonyak kellett lennie, hogy mindig a megfelelő dolgot mondja ki a megfelelő időben. Sokszor a bolond volt az egyetlen, aki büntetlenül megmondhatta egy uralkodónak az igazat, akár történetek formájában is. Emellett érteniük kellett a zenéhez, a tánchoz, a zsonglőrködéshez, a verseléshez, ettől volt olyan tarka az a foglalkozás. A mesemondók világa hasonlóan tarka, az ember azzal társítja a mesélést, amivel csak akarja” – fogalmaz Csenge.

Ami csak elmondható

A mese nemcsak az a történet, ahol a királyfi megmenti a királylányt – egy hivatásos story teller a varázsmesék mellett történelmi tényeket, legendákat is mesélhet, de csak igaz történetet. Ugyanis az ellentmondás a mese és az igaz történet között csak látszólagos – a mese attól, hogy nem történt meg, még lehet igaz. „Amikor este otthon úgy kezdem: képzeld, anyu, mi történt ma velem, az is story telling” – mondja Csenge, és hozzáteszi: a mesemondás mindig szituáció kérdése. Sokszor csak a színpadra lépve derül ki, hogy a mesemondó milyen történettel akar kapcsolatot teremteni közönségével. „A mesemondás nagy része improvizáció, de sokat kell dolgozni egy mesével, amíg igazán az enyém lesz.

„Mesemondó mesél meséket, ami érdekel, amit szeretek, ami már kiválasztott engem” – vallja a **Nemzetközi nyelv**

Nem gondolnánk, de megtisztelő hely jut a Bibliának a mesék, az elmondásra való igaz, tanulságos történetek között. Ugyanis így beszélnek róla: the greatest story ever told – vagyis a valaha mesélt legnagyobb történet. Zalka Csenge szerint nem véletlenül beszélt Jézus példázatokban az emberekhez – ismerte ugyanis a mese hatalmát. „Olyan különleges történet a mese, amellyel szemben sokkal nyitottabbak a hallgatói, leköti őket, legyenek felnőttek vagy gyerekek, ez valóban egy nemzetközi nyelv” – mondja Csenge, és hozzáteszi: a mesék nemcsak elandalítanak, de tanítanak is, például egy másik ország kultúrájáról. A Közel-Keleten rendszeresen mesélnek együtt és egymásnak és egymás közönségének muszlim, zsidó és keresztényen mesemondók, hogy meglássák, mennyire hasonlóak történeteik egymáshoz.

Mese tizennyolcon felülieknek

Zalka Csenge Virág a kamaszokat tartja a kedvenc közönségének, akik már mindent értenek, és nagyon be tudnak vonódni a mese világába. A mese olyan titokzatos kapcsolatteremtő eszköz, amely mindig működik. Csenge azt mondja: sokszor megdöbben, hogy pont az a mese varázsolja el a hallgatóságát, amelyről ezt sosem gondolta volna. „Ilyenkor hátradőlök, és hagyom a mesét dolgozni – ugyanis nem a mesemondó, hanem a történet az, amely megérinti a hallgatóságot.”

Aki nem hiszi, hogy a mesék őt is rabul ejthetik, járjon utána júliusban a Csillagponton – ugyanis, ha nem is ezeregyen, de egy éjszakán mesél majd a találkozó résztvevőinek a Tarkabarka Hölgy.